

ΝΗΣΤΕΙΑ

Μέγας Βασίλειος : Η χριστιανική μας ζωή δεν νοείται χωρίς άσκηση.

Στην ασκητική αυτή προσπάθεια ιδιαίτερα σημαντική θέση κατέχει η νηστεία.

- Η λέξη **νηστεία** είναι σύνθετη και προέρχεται από το αρνητικό μόριο **νη** και το ρήμα **εσθίω**, που είναι άλλος τρόπος του **έσθω** και του **έδω** και που σημαίνει τρώγω.
- **Νήστις** – η πρώτη λέξη που δημιουργήθηκε – σημαίνει αυτός που δεν εσθίει, που δεν τρώγει. Από την λέξη αυτή στη συνέχεια προήλθε το ρήμα **νηστεύω** και το αφηρημένο ουσιαστικό **νηστεία**, που αρχικά σήμαινε την πλήρη αποχή από τροφές και ποτά, δηλαδή την ασιτία και ατροφία.

Αργότερα, με την αύξηση
της χρονικής διάρκειας και
την προοδευτική
διαμόρφωση του θεσμού
της νηστείας

- νηστεία δεν σήμαινε μόνο την πλήρη αποχή από στερεές ή υγρές τροφές, αλλά
- και την μερική αποχή, την αποχή δηλαδή από ορισμένες τροφές και την λήψη άλλων, συγκεκριμένων τροφών.
Έτσι έχουμε την διάκριση σε νηστήσιμες και αρτυμένες ή αρτύσιμες τροφές.

ΔΥΟ ΟΨΕΙΣ ΝΗΣΤΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΦΥΣΙΚΗ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ

αποχή από πλούσιες τροφές
όπως τα γαλακτερά προϊόντα,
αυγά και κάθε είδος κρέας

αποχή μας από κακές
σκέψεις, επιθυμίες και
πράξεις.

ΣΚΟΠΟΣ ΝΗΣΤΕΙΑΣ

ΑΥΤΟΠΕΙΘΑΡΧΙΑ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ
ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ

ΧΑΛΙΝΑΓΩΓΙΣΗ
ΠΑΘΩΝ

ΨΥΧΙΚΗ ΑΠΕΞΑΡΤΗΣΗ ΑΠΟ ΥΛΙΚΑ
ΑΓΑΘΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΝΗΣΤΕΙΑΣ

ΚΑΤΑΝΥΞΗ

ΦΩΤΙΣΜΟΣ

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ
ΨΥΧΗΣ

ΕΠΑΝΕΥΡΕΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ
ΣΚΟΠΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Για να γίνουν όλα αυτά χρειάζεται

- όλο σου το θέλω όλο σου το μυαλό και υποταγή όλων σου των συναισθημάτων, δηλαδή η υποταγή και παράδοση στον Θεό όλης σου της ψυχής.
- Ο Θεός δεν θέλει να θυσιάσεις γι' αυτόν κάτι αλλά ζητά η θυσία που θα κάνεις να είναι η εκδήλωση της έμπρακτης αγάπης που θα δείξεις στον συνάνθρωπο σου.

ΝΗΣΤΕΙΑ ΣΤΗΝ Π.Δ ΚΑΙ Κ.Δ

- Η νηστεία αποτελεί πανάρχαιο θεσμό καθιερωμένο από τον ίδιο τόν Θεό και μάλιστα από την αρχή της ζωής των Πρωτοπλάστων.
- « Καὶ ενετείλατο Κύριος ὁ Θεός τῷ Αδάμ λέγων, ἀπὸ παντός ξύλου του ἐν τῷ Παραδείσῳ βρώσει φαγεῖν απὸ δε του ξύλου του γιγνώσκειν καλόν και πονηρόν, οὐ φάγεσθε απ' αυτού(νηστεία). Ἡ δὲ αν ημέρα φάγητε απ' αυτού, θανάτῳ αποθανείσθε»(Γένεση Β' 16)
- Ακόμη και ο Μωϋσής νήστευσε για 40 μέρες για να πάρει από τον Θεό τις 10 Εντολές πάνω στο όρος Σινά.
- Στην Καινή Διαθήκη βλέπουμε ακόμη και τον ίδιο τον Θεάνθρωπο Ιησού Χριστό να νηστεύει για 40 μερόνυκτα πριν βγει στον δημόσιο βίο...

ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

- Η Μεγάλη Σαρακοστή είναι η αρχαιότερη από τις μεγάλες νηστείες της Ορθόδοξης Εκκλησίας
- Καθιερώθηκε τον 4ο αιώνα.
- Αρχικά διαρκούσε έξι εβδομάδες ενώ αργότερα προστέθηκε και η έβδομη εβδομάδα
- **ονομάζεται έτσι** γιατί περιλαμβάνει ακριβώς σαράντα ημέρες δηλ. από την Καθαρή Δευτέρα μέχρι και την Παρασκευή πριν το Σάββατο του Λαζάρου.
- **Μεγάλη ονομάζεται** όχι για τη μεγάλη διάρκειά της αλλά για τη σημασία της που γίνεται σε ανάμνηση των Παθών του Χριστού και αποτελεί την προετοιμασία των πιστών για τη μεγάλη γιορτή του Πάσχα.

ΚΥΡΑ-ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

- επειδή παλιά δεν είχαν ημερολόγια για να μετρούν το πέρασμα της νηστείας, έφτιαχναν ένα μετρητάρι.
- Ζωγράφιζαν τη Σαρακοστή σαν μια γυναίκα χωρίς στόμα, λόγω νηστείας, και με τα χέρια σταυρωμένα από την προσευχή. Της έβαζαν 7 πόδια, ένα για κάθε βδομάδα της Σαρακοστής
- . Κρεμούσαν τη Σαρακοστή στον τοίχο και κάθε Σάββατο έκοβαν από ένα πόδι. Το τελευταίο πόδι το έκοβαν το Μεγάλο Σάββατο και το βάζανε σε ένα ξερό σύκο. Αυτό το σύκο το ανακάτευαν με άλλα και τα μοίραζαν στην οικογένεια. Το σύκο έφερνε γούρι σ' αυτόν που το έβρισκε